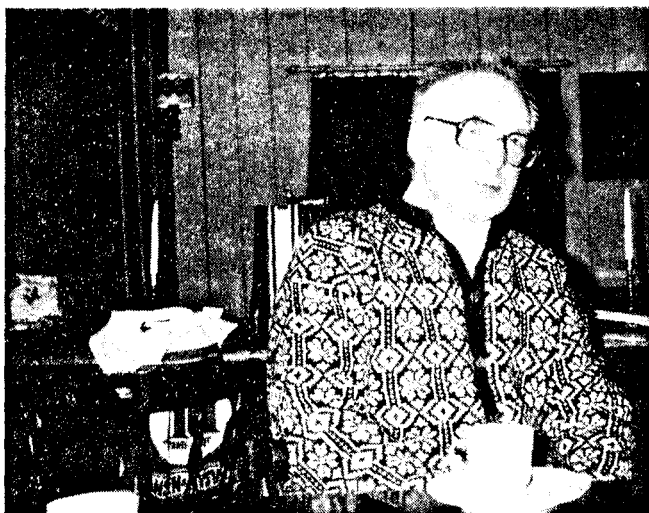

Vallsets flittigste kirkegjenger:

HVEM SKAL FØRE ARVEN VIDERE HVIS IKKE VI GJØR DET ?

Asbjørn på ett av mange møter i kirkestua

En markant skikkelse i Vallset menighet er Asbjørn Filseth. Vi synes nå det er på tide å få et intervju med Asbjørn. Det finnes vel ingen blant de frivillige medarbeidere gjennom tidene som har hatt så mange ansvarsfulle verv for kirke og menighet som han. Det skulle vel gå tydelig fram når vi nevner i fleng:

Menighetsrådsmedlem i åtte perioder, dvs. 32 år (!), derav 16 år som formann, medlem av en rekke råd og utvalg under menighetsrådet, eksempelvis kirkegårdskomité, formann i barne- og ungdomsutvalget, i 11 år medlem av samarbeidsutvalget for de fem menighetsrådene i Stange, mangeårig regnskapsfører og kasserer for de fleste kasser og legater under menighetsrådets ansvarsområde, og for olsøkkomiteén i Stange, for Vallset menighetshus m.m.

For øvrig er Asbjørn en av de få (kanskje den eneste?) som har bispebrev på at han er prestens medhjelper i Vallset. Han er Vallsets flittigste kirkegjenger og har opplevd Vallset kirke under alle forhold, fra de festlige anledninger med mer enn fullsatt kirke, men også de mindre besøkte søndagsgudstjenester, såsom en gang i løpet av siste året da han var helt alene med prest, organist og kirketjener. En av våre tidligere sogneprester uttalte om Asbjørn en gang at "i deg er det gått

tapt en stor teolog"!

– Med hånden på hjertet, Asbjørn, — tenkte du noen gang på å bli prest?

Asbjørn får seg en god latter og sier at det har han aldri tenkt på. Hans veg var lagt, Filsethgarden ble hans livsgjerning. Den som kjenner Asbjørn Filseth vet at han er en grundig kar, har omfattende kunnskaper og liker å filosofere over ting som skjer, enten det er i

nærmiljøet eller, som han selv sier, «innen kirkens og kulturens historie». Derfor gir vi rom for at han selv får bruke sin egen form og sine egne ord i svarene.

– Hva driver deg til å bruke så mye tid til slikt frivillig arbeid ?

– Kirken er ikke en interesseorganisasjon og menighetsarbeid er ikke en hobby. Da emigrantene kom til Amerika, var det to ting som måtte ordnes først: Jord og hus til de enkelte familier og kirke og kirkegård som felles møteplass. Mennesket lever ikke av brød alene. Jeg slapp å reise ut, og jeg tilhører en slekt som har bodd i Vallset sogn i generasjoner. Også jeg sogner til Vallset kirke og kirkegård; de var her før oss som lever nå, og de skal bestå når vi er borte.

Nå er det vi som skal holde alt i god stand, la livet utfolde seg i kirken og la kirkegården bli et verdig og likeverdig siste hvilested for alle i sognet.

– Hva har gledet deg mest i ditt mangeårige liv sammen med Vallset menighet ?

– Vaner og tilvenning sløver, selv umistelige goder blir lett noe selvsagt. Søndag og kirken, alltid var de der, før oss og uten oss.

– Imens har kristne i andre land opplevd at kirker er blitt stengt eller ødelagt, at mennesker er blitt fengslet, torturert og drept for sin tro. Mot denne mørke bakgrunn kan vi nokså ufortjent glede oss over søndagsfred og klokker som kaller på oss gjennom kirkeårets gang. Vi vet vi er en gren av den universelle kirke som har et godt budskap til alt folket, noe som alle trenger og som ikke er å få ellers, en sikker identitet og en fast grunn.

– Sagt litt mer konkret har jeg gledet meg stort over alle positive tiltak for barn og ungdom, og like mye over at vi har fått oss et menighetshus som ikke er et selskapslokale, men som er et hverdagshus for alle, ikke minst for ungdommelig virksomhet og med gode arbeidsforhold for prest og menighetsråd.

– Jeg er glad for et positivt og nyttig samarbeid mellom de fem menigheter i Stange, og særlig verdifull er vår felles olsøkfeiring.

– Sammen med mange andre har jeg hatt både krevende og meningsfulle oppgaver, er blitt kjent med mange i hele kommunen og har fått mange nye og gode venner.

– Hva tror du blir kirkens største utfordring i framtida ?

– Utfordringen er alltid den samme og like overveldende: Dåpsbefalingen som vi alle har hørt så mange ganger. Også vi er et folkeslag som må kristnes på nytt, årsklasse for årsklasse i samsvar med løftene som blir gitt ved dåpen. Reklame og mye annet har også «disse minste små» som målgruppe for sine formål.

– Skal barna bli hos Kristus, bli disipler, så må også kirkens fotfolk vise en større disiplin enn vi gjør idag, ikke minst i forhold til det tredje bud. (Vi kommer vel "i hu" hva det er ?) Det er et godt bud om frihet, men ikke til hva som helst som faller oss inn. Det ble gitt for men-

neskenes skyld, altså også for hverandre. – Slik er gudstjenesten også en tjeneste for hverandre og ikke for tomme plasser. Når presten innleder dåpshandlingen ved å lese at menigheten skal ta imot disse barna i Guds hus, er da menigheten der eller alle andre steder? I en tekst står det at Ordet blir sådd, et annet sted at noen blir sådd, det er menneskebarna, også de kan falle på stengrunn eller blant torner.

– Vår oppgave og vårt ansvar er den gode jord. Det er blitt et tomrom rundt mange barn også i vårt land. Det er ikke nok å si hva som er rett og galt, vi voksne er modeller, og stort sett vil de unge gjøre det de voksne gjør.

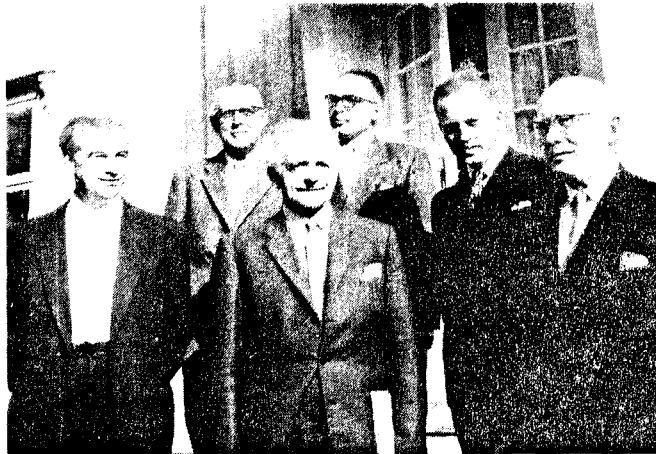
– *Tror du terskelen til kirka er for høy, eller tror du det kan være andre årsaker til at det er dårlig oppslutning om en vanlig søndagsgudstjeneste?*

– Å passere terskler hører livets vekst og modning til, å fjerne stengsler som hindrer dette gjør livet bedre for hverandre. "Tvang til tro er dårers tale". Både før og etter 1814 var den såkalte statskirken mer stat enn kirke og presten en del av øvrigheten.

– Fra rundt 1850 begynte frihetsidéene å slå sprekker i enhetstvungen, frikirkesamfunn og frie organisasjoner presset seg fram, i kirken dominerte Johnsonvekkelsen med mange nidkjære prester, som nok kunne gjøre tersklene for høye for enkle mennesker. Den enkeltes omvendelse kom i fokus mer enn menigheten. Vanekristendom og vanealtergang ble angrepet, det ble skarpe skiller mellom troende og "vantroens barn" som også fikk vind i seilene mot århundreskiftet.

– Ideologiske massebevegelser kom på kollisjonskurs med kirken. Virkninger av dette går over generasjoner, selv om årsakssammenhenger ikke er bevisste for alle.

– På noen få år har min generasjon opplevd radikale forandringer på godt og vondt, at både stengsler og terskler blir revet og passert lekende lett i et fritids- og forbrukersamfunn, åpent, liberalt, mobilt og flerkulturelt. "Helja" begynner fredag ettermiddag med borteliv og uteliv, med sport, spill og store penger. Helligdagsloven sover lenge på søndag, heller ikke kirketiden er fredet for kjøp og salg.

Bispevisitas 1961.

Fra v.: Olav Skarpaas, Arne Stramerud, biskop Kistian Schelderup, Asbjørn Filseth, Carl Jørgen Axelssen og prost Sigvald Krohn.

– Jeg har et ønske om at vi kunne begynne gudstjenesten en time før, så kunne de som ønsker å prioritere denne "Guds time" også få mer tid i Hans frie natur før middag.

– Når det meste bedømmes etter underholdningsverdi og markedsverdi, går helst strømmen kirkens dører forbi. Men i årets løp passerer flere tusen terskelen til Vallset kirke. Egentlig er den inne i oss selv, den er lav på bestemte dager og ved visse anledninger, høyere ellers. Barna lærer dette tidlig. Mange går ikke i kirken, men nesten ingen går ut av den, i blant er den god å ha. Presten, enten det er kvinne eller mann, er godt likt og også god å ha når det skjer noe.

– Meningsmålinger viser at de fleste tror mer eller mindre på kirkens budskap. Hvis bare en del av disse også kunne vise dette i praksis ved å bruke 2 timer hver måned i kirken som en felles møteplass, ja, da ville vi glemme både terskler og at det er kjedelig. Vi ville både få noe og gi hverandre noe som ikke er å få ellers, noe som vi alle trenger både i liv og død. Tror jeg, da.

– *Hvordan er det økonomiske grunnlag for driften av Vallset menighet, og hvor avhengig er en av frivillig innsats og økonomisk bistand?*

– Fortsatt er det kommunestyret som er det økonomiske og juridiske kirkestyre, menighetsrådet har sine lovbestemte oppgaver og et ganske stort ansvar som råd. Kirkebudsjetten er ikke akkurat det som har svulmet mest i etterkrigstidens rivende utvikling. Kirken som begravelssesvesen, anlegg og drift av kirkegårder har fått sitt.

storaktighet, likegyldighetens snikende forfall.

– *Til slutt: Har du en salme du er spesielt glad i og hvorfor?*

– Salmeboka har 952 gode salmer, jeg velger ikke bort 951 om loddet til slutt faller på nr. 423. Den forener teologi og

– I kirken som menighet er det viktig og riktig med stor frivillig innsats, men det mangler stillinger som sognediakon eller kateket eller menighetssekretær, også som avlastning for prestene som umulig kan rekke over alt som kunne gjøres.

– Vi har den lovbestemte klokkerlønn, avkastningen fra gaver, ofringer og innsamlinger. Vi må, slik lovverket er i dag, være meget bevisste på at ikke noe av dette skal brukes på f. eks bygg og anlegg som er klare kommunale oppgaver. Driften av menighetshuset med prestekontor skal kunne gå bra når gjelden er betalt. Gaver mottas med takk.

– *Hva ville du ha brukt tida til om du ikke hadde engasjert deg så mye i menigheten?*

– Et hypotetisk spørsmål, ville Bratteli ha sagt. Hvis jeg hadde bodd et annet sted, levd i en annen tid og hatt et annet yrke med mulighet for mer fritid, ville jeg bl.a. ha fordypet meg mer i kirkenes og kulturens historie, i bøkenes verden og ved reiser til mange interessante steder jeg bare har lest om.

– *Har du noen ønsker eller visjoner for Vallset menighets framtid?*

– "Kjemp for alt hva du har kjært —", ja, det er ikke lite. De ga oss en felles arv, de som gikk foran oss, også en åndelig arv som øker ved bruk, ved å dele den med andre, særlig med dem som skal ta over denne bygda, dette landet. Vi gleder oss når unge foreldre kommer med barna sine til dåp, uten fortidens tvang.

– Vi ønsker oss ressurser, særlig frie og

poesi på en fin måte, den handler om sentrum, om Alfa og Omega. Jeg vil la dere som leser dette selv slå opp i salmeboka og lese alle vers. Det er en god bok som bør finnes i alle hjem.

Fortsett fra side 5:

villige kvinner og menn, til en god dåpsopplæring i hjem, kirke og skole. Visjonen er nye årsklasser med rekrutter, trenet og rustet til kamp mot fienden i oss, den som har lagt kulturer og riker i grus mer enn ytre angrep: egoisme og

Lilly